PIERWSZA ŁAWKA · SPRAWDZIAN Z LEKTURY · JĘZYK POLSKI · KL. 7–8

„Sachem” – sprawdzian z lektury

Sprawdzian z noweli Henryka Sienkiewicza: Antylopa zbudowana na zgliszczach indiańskiej Chiavatty, cyrk Hon. M. Deana, występ Czerwonego Sępa – ostatniego z Czarnych Wężów, pieśń o zemście i zaskakujące zakończenie. Kartkówki, sprawdziany A i B z fragmentami, zadania w formule egzaminu ósmoklasisty i karta lektury.

Karta	Temat	Zadania
1	**„Sachem” – najważniejsze informacje** Henryk Sienkiewicz · przypomnienie przed sprawdzianem	2 zad. 8 pkt
2	**Kartkówka z lektury „Sachem” – grupa A** 10 minut · 10 pkt	6 zad. 10 pkt
3	**Kartkówka z lektury „Sachem” – grupa B** 10 minut · 10 pkt	6 zad. 10 pkt
4	**Sprawdzian z lektury „Sachem” – grupa A** 40–45 minut · 25 pkt	9 zad. 25 pkt
5	**Sprawdzian z lektury „Sachem” – grupa B** 40–45 minut · 25 pkt	9 zad. 25 pkt
6	**„Sachem” – zadania egzaminacyjne i twórcze** W formule egzaminu ósmoklasisty · na lekcję lub do domu	4 zad. 29 pkt

JAK KORZYSTAĆ Z ZESTAWU

- Karta 1 porządkuje wiedzę o noweli: najważniejsze informacje, plan wydarzeń i postacie.
- Karty 2 i 3 to kartkówki (grupa A i B, około 10 minut) ze znajomości treści.
- Karty 4 i 5 to równoległe sprawdziany (grupa A i B, 40–45 minut): te same typy zadań i ta sama punktacja.
- Karta 6 zawiera zadania w formule egzaminu ósmoklasisty i zadania twórcze.
- Na końcu jest klucz odpowiedzi. Osobny plik „Powtórka” to karta lektury do nauki w domu.

Materiał oryginalny. Lektura do wyboru nauczyciela (lektury uzupełniające mogą pochodzić spoza listy przykładowej – podstawa programowa 2017 w brzmieniu z 2024 r.). Pisownia według zasad od 1.01.2026. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

„Sachem" – najważniejsze informacje

KARTA 1/6

Henryk Sienkiewicz · przypomnienie przed sprawdzianem

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 8 pkt

PRZYPOMNIJ SOBIE

- **Autor:** Henryk Sienkiewicz (1846–1916), laureat Nagrody Nobla, autor „Latarnika" i „Quo vadis". **Gatunek:** nowela – krótki utwór epicki z jednym wątkiem, punktem kulminacyjnym i zaskakującą puentą.
- **Czas i miejsce:** XIX wiek; miasto Antylopa w Teksasie, zbudowane piętnaście lat wcześniej w widłach rzeki – na miejscu spalonej indiańskiej osady Chiavatta.
- **Bohater:** sachem (wódz) Czerwony Sęp – ostatni z Czarnych Wężów, wychowany w cyrku Hon. M. Deana; linochód, który występuje „na grobach ojców".
- **Narrator:** trzecioosobowy, ironiczny – pozornie chwali „cywilizację" osadników, a naprawdę ją ośmiesza.
- **Problematyka:** krzywda podbitego narodu, utrata tożsamości (wynarodowienie), obłuda „cywilizowanych", zapominanie o przeszłości dla pieniędzy.

ZADANIA

Zadanie 1. Ponumeruj wydarzenia we właściwej kolejności (1–8). ___ / 3 pkt

_____ Dyrektor prosi widzów o ciszę, bo wódz jest „dzikszy niż zwykle".

_____ Niemieccy osadnicy nocą napadają na Chiavattę i mordują jej mieszkańców.

_____ Sachem zbiera do miski pieniądze od widzów, a potem pije piwo „Pod Złotym Słońcem".

_____ Wódz wskakuje na kozioł pod żyrandolem i wznosi drąg.

_____ Do Antylopy przyjeżdża cyrk Hon. M. Deana.

_____ Na miejscu indiańskiej osady powstaje bogate miasto Antylopa.

_____ Tancerka Lina popisuje się na galopującym koniu.

_____ Sachem idzie po drucie i śpiewa pieśń o zagładzie Chiavatty.

Zadanie 2. Połącz postać z informacją o niej. Wpisz literę. ___ / 5 pkt

1. Czerwony Sęp	a) dyrektor trupy cyrkowej, przygarnął indiańskiego chłopca
2. Hon. M. Dean	b) sachem, ostatni z Czarnych Wężów, akrobata cyrkowy
3. Lina	c) tancerka, która występuje na koniu bez uzdy i siodła
4. Mathilde	d) córka piwowara, pyta szeptem młodego Flossa, czy ją jeszcze kocha
5. Floss	e) młody sklepikarz (grocernik) z Opuncia-Gasse

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____ 5 ____

Podgląd • Pierwsza Ławka

Kartkówka z lektury „Sachem" – grupa A

KARTA 2/6

10 minut · 10 pkt

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 10 pkt

Zadanie 1. Co znajdowało się kiedyś na miejscu Antylopy? ___ / 1 pkt

A. obóz cyrkowców
B. meksykański fort
C. kopalnia złota
D. indiańska osada Chiavatta

Zadanie 2. Jakie imię nosi sachem? ___ / 1 pkt

A. Czarny Wąż
B. Biały Orzeł
C. Czerwony Sęp
D. Srebrny Jaguar

Zadanie 3. W jakim języku wódz śpiewa pieśń? ___ / 1 pkt

A. po niemiecku
B. po angielsku
C. w języku Czarnych Wężów
D. po hiszpańsku

Zadanie 4. Gdzie Hon. M. Dean znalazł przed laty indiańskiego chłopca? ___ / 1 pkt

A. nad Rio del Norte
B. na Planos de Tornado
C. w San Antonio
D. w Lesie Umarłych

Zadanie 5. Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe. ___ / 4 pkt

1. Antylopa leży w stanie Teksas.	**P**	**F**
2. Osadnikom pomogli Meksykanie z La Ora.	**P**	**F**
3. Sachem występuje w cyrku jako pierwszy numer programu.	**P**	**F**
4. Cyrk oświetla żyrandol z lamp naftowych.	**P**	**F**

Zadanie 6. Wyjaśnij, dlaczego widzowie czują niepokój podczas występu sachema. Napisz jedno zdanie. ___ / 2 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

Sprawdzian z lektury „Sachem" – grupa A

KARTA 4/6

40–45 minut · 25 pkt

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 25 pkt

Zadanie 1. Do jakiego gatunku należy „Sachem"? ___ / 1 pkt

A. bajka **B.** powieść **C.** nowela **D.** ballada

Zadanie 2. Dlaczego z Chiavatty nikt nie zdołał uciec? ___ / 1 pkt

A. osadnicy otoczyli ją murem

B. osadę otoczyły wiosenne wody rozlanej rzeki

C. wszyscy wojownicy byli w osadzie

D. Indianie spali w zamkniętym forcie

Zadanie 3. Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe. ___ / 4 pkt

1. W siódmym roku istnienia miasta powieszono dziewiętnastu ostatnich wojowników Czarnych Wężów.	**P**	**F**
2. Na miejscu egzekucji zbudowano zakład filantropijny.	**P**	**F**
3. Mieszkańcy Antylopy często wspominają spaloną osadę.	**P**	**F**
4. W szóstym roku istnienia miasta znaleziono kopalnię żywego srebra.	**P**	**F**

Zadanie 4. Połącz element występu sachema z jego opisem. Wpisz literę. ___ / 4 pkt

1. drąg
2. płaszcz z gronostajów
3. twarz
4. oczy

a) oznaka wodza

b) służy do chwytania równowagi na drucie

c) zimne, spokojne, niby obojętne – a złowrogie

d) jakby wykuta z miedzi, podobna do głowy orła

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

Zadanie 5. Wskaż dwie cechy mieszkańców Antylopy. Każdą z nich zilustruj przykładem z noweli. ___ / 4 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

Zadanie 9. Przeczytaj fragment utworu i wykonaj zadania. ___ / 3 pkt

Henryk Sienkiewicz, „Sachem" – zakończenie

— Was gefällig für den letzten der Schwarzen Schlangen!…

Kamień spada z piersi widzów. Więc to wszystko było w programie, więc to była sztuka dyrektora? efekt? Sypią się półdolary i dolary. Jakże odmówić ostatniemu z Czarnych Wężów w Antylopie, na zgliszczach Chiavatty! Ludzie mają serca.

Po przedstawieniu sachem pił piwo i jadł knedle „Pod Złotym Słońcem". Otoczenie wpływ widocznie wywarło. Zyskał wielką popularność w Antylopie, zwłaszcza u kobiet. Robiono nawet plotki…

Henryk Sienkiewicz, „Sachem" (domena publiczna, tekst według wolnelektury.pl), fragment. Objaśnienie: Was gefällig für den letzten der Schwarzen Schlangen (niem.) – co łaska dla ostatniego z Czarnych Wężów

9.1. Jak widzowie reagują, gdy sachem wychodzi z miską? ___ / 1 pkt

A. uciekają z cyrku w panice

B. wyśmiewają wodza i wychodzą

C. wołają policję

D. czują ulgę i dają pieniądze

9.2. Wyjaśnij, na czym polega ironia zdania „Ludzie mają serca.". Odwołaj się do całej noweli. ___ / 2 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

„Sachem” (Henryk Sienkiewicz) – sprawdzian z lektury A i B, kartkówki, klucz i karta lektury, klasy 7–8

Podgląd pokazał 5 z 14 stron. Pełna wersja: 14 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: „Sachem” – najważniejsze informacje – 2 zadania, 8 pkt
- Karta 2: Kartkówka z lektury „Sachem” – grupa A – 6 zadań, 10 pkt
- Karta 3: Kartkówka z lektury „Sachem” – grupa B – 6 zadań, 10 pkt
- Karta 4: Sprawdzian z lektury „Sachem” – grupa A – 9 zadań, 25 pkt
- Karta 5: Sprawdzian z lektury „Sachem” – grupa B – 9 zadań, 25 pkt
- Karta 6: „Sachem” – zadania egzaminacyjne i twórcze – 4 zadania, 29 pkt Sprawdziany A i B mają te same typy zadań i tę samą punktację.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/sprawdzian-z-lektury-sachem